

ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐาน การบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของ พนักงาน ในสำนักงานบัญชี จังหวัดสงขลา

Perception of Accountants on Thai Accounting Standard 19: Employee Benefits in Songkhla Accounting Firms

วันที่รับบทความ : 25/12/2563

วันแก้ไขบทความ : 11/03/2564

วันตอบรับบทความ : 16/03/2564

ดารุณี สกุลเล็ก¹ และ โชติยาณ์ หิตะพงค์²

Darunee sakullek¹ and Chotiyan Hitapong²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีกับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดสงขลา จำนวน 97 คน และใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการบัญชี มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการบัญชีผลประโยชน์ของพนักงาน และด้านการรับรู้รายการและการวัดมูลค่า มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด และจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีกับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษา และตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ, ผู้ทำบัญชี, มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

¹ นิสิตหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Student, Bachelor of Accountancy, Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University

² อาจารย์สาขาการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Lecturer, Accounting Program, Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University

Abstract

This study aims to investigate the level of perception of accountants on Thai Accounting Standard 19 (TAS 19): Employee Benefits; to examine the relationship between personal factors of accountants and level of perception on TAS 19. Data collection draws on using questionnaires survey of 97 accountants in Songkhla accounting firms. Both descriptive and inferential statistic are used to analyse the data.

The results illustrate that accountants had the perception of TAS 19 on employee benefits as a whole at a moderate level. The perception of the objectives of accounting standard was at a highest level. The accounting for employee benefits, recognition and measurement were at a high level, while the scope of accounting standard was at a least level. Data analysis of the relationship between personal factors and level of perception on TAS 19 found that accountants who are difference between educational degree and position had different of perception on TAS 19 at significant level 0.05.

Keywords : Perception, Accountants, Thai Accounting Standard 19: Employee Benefits

บทนำ

การบัญชีเป็นภาษาของธุรกิจที่ใช้ในการรายงานข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการต่างๆ แต่เนื่องจากในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีความแตกต่างกันมากขึ้น ตัวอย่างของความแตกต่างที่สำคัญ เช่น จำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการ แหล่งระดมเงินทุน และความซับซ้อนของธุรกรรม เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้การรายงานข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการมีความถูกต้อง เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ในปี พ.ศ. 2554 สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้กำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็น 2 ชุด เพื่อใช้สำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Publicly Accountable Entities: PAEs) เรียกว่า “ชุดใหญ่” และ กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Non-Publicly Accountable Entities: NPAEs) เรียกว่า “ชุดเล็ก” ทั้งนี้ กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ สามารถเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินชุดใหญ่ได้ อย่างเช่น มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ที่ถือปฏิบัติกับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ แต่กำหนดทางเลือกให้กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะส่วนใหญ่ในประเทศไทยกว่าร้อยละ 90 (Tummanon, 2014) สามารถเลือกใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สำหรับการจัดทำบัญชีได้เช่นกัน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน มีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2554 เป็นครั้งแรก โดยกำหนดให้กิจการต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายและประมาณการหนี้สินที่เกี่ยวข้องในงวดที่เกิดค่าใช้จ่ายทันที ซึ่งทำให้กิจการที่ยังไม่เคยรับรู้รายการดังกล่าว ต้องมีการปรับย้อนหลังในงบการเงิน อย่างไรก็ตาม สภาวิชาชีพบัญชีได้มีทางเลือก 4 ทางเลือกให้กิจการ คือ 1) รับรู้โดยทันทีเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน 2) รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่นำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ 3) รับรู้โดยปรับกับกำไรสะสมต้นงวดของปี พ.ศ. 2554

และ 4) รับรู้โดยวิธีปรับย้อนหลัง (Tummanon & Tantiprabha, 2011) ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 82/2562 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2562 ได้ให้ความหมายคำว่าผลประโยชน์ของพนักงานไว้ว่า หมายถึง สิ่งตอบแทนในทุกรูปแบบที่กิจการจ่ายไปเพื่อบริการที่ได้รับจากพนักงาน โดยกำหนดให้กิจการต้องบันทึกบัญชีเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงาน หรือผลตอบแทนที่กิจการให้แก่พนักงานทั้งในระยะสั้น เช่น เงินเดือน และโบนัส เป็นต้น รวมทั้งผลประโยชน์ของพนักงานในระยะยาว เช่น เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน และเงินสวัสดิการหลังเกษียณอายุ เป็นต้น กล่าวคือ กิจการจะต้องเริ่มทยอยบันทึกภาระหนี้สินและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงานในทุกงวดบัญชี ตั้งแต่วันที่พนักงานเริ่มทำงานให้กิจการ แทนวิธีเดิมที่จะบันทึกค่าใช้จ่ายเพียงครั้งเดียวในงวดบัญชีที่มีการจ่ายเงินออกไปจริงเท่านั้น ซึ่งหลักการบัญชีใหม่เห็นว่า กิจการควรกระจายค่าใช้จ่ายดังกล่าวออกไปตามช่วงเวลาที่พนักงานได้ทำงานให้กิจการ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างค่าใช้จ่ายที่กิจการจ่ายให้พนักงาน กับสิ่งที่กิจการได้รับการการทำงานจากพนักงาน และทำให้งบการเงินสะท้อนข้อเท็จจริงมากขึ้น (Thanakornkitkul & Sathornkit, 2011)

จากการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชีดังกล่าว ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ และยังมีความซับซ้อนเนื่องจากหลักเกณฑ์ในการคำนวณยังมีความแตกต่างกันในรายละเอียดย่อย เช่น กิจการต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายเมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากการบริการที่ได้รับจากพนักงาน ส่วนวันหยุดที่สามารถสะสมได้ เช่น วันลาป่วย ในบางกรณีให้กิจการบันทึกค่าใช้จ่ายเฉพาะเมื่อพนักงานใช้สิทธิวันลาเท่านั้น หรือในกรณีที่กิจการจ่ายส่วนแบ่งกำไรและโบนัสให้พนักงาน กิจการต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อกิจการมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่าย เป็นต้น (Prakobsaeng, 2012) ดังนั้น อาจส่งผลกระทบต่อการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีของกิจการ และสำนักงานบัญชีอย่างเป็นทางการสำคัญ กล่าวคือ ผู้ทำบัญชีเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทหน้าที่ในการบันทึกข้อมูลทางบัญชีและการรายงานทางการเงินของกิจการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ โดยเฉพาะผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีที่ต้องทำบัญชีให้ทั้งกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะและกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ผู้ทำบัญชีดังกล่าวมีหน้าที่ในการบันทึกบัญชีให้ถูกต้อง จึงควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ซึ่งรวมถึงมาตรฐานบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงานนี้ด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน เนื่องจากความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีเปรียบเสมือนสิ่งบ่งชี้ถึงความสำเร็จอันยั่งยืนของการนำมาตรฐานการบัญชีดังกล่าวมาใช้ โดยผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสภาวิชาชีพบัญชีสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งให้กิจการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
2. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีกับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

บททวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

Bloom (1956 อ้างถึง Jarikpakorn, 2013) ได้จำแนกความหมายระหว่างความรู้และความเข้าใจเพื่อประโยชน์ในการสื่อความหมายไว้ดังนี้

ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำหรือระลึกเรื่องราวที่เคยเรียนรู้ เคยมีประสบการณ์มาก่อน

ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย สื่อความหมายและขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยคำพูดหรือเขียนด้วยภาษาตนเอง ประกอบด้วย

1. การแปลความ เป็นการให้ความหมาย จับใจความให้ถูกต้องตรงตามความจริงของสิ่งหรือเรื่องราวต่างๆ ที่ต้องการสื่อความหมาย รวมทั้งการแปลใจความภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งด้วย

2. การตีความ เป็นการอธิบายความหมายหรือสรุปเรื่องราวด้วยการจัดระเบียบหรือเรียบเรียงเนื้อหาใหม่

3. การขยายความ เป็นการขยายเนื้อหาที่เหนือไปกว่าขอบเขตที่รู้ เป็นการขยายขีดการอ้างอิง หรือแนวโน้มที่เกินจากข้อมูลหรือเรื่องราวที่มี

โดยสรุปความหมายได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจำรายละเอียดของข้อมูลต่างๆ ที่บุคคลได้สะสมไว้ และถ่ายทอดต่อๆ กันมา ตลอดจนสามารถสื่อความหมาย แปลความ ตีความ ขยายความ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ หลังจากได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ แล้ว

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน (ฉบับปรับปรุง ปีพ.ศ. 2562) (Federation of Accounting Professions, 2019: ออนไลน์)

ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 82/2562 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2562 มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ถือปฏิบัติกับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ส่วนกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะสามารถเลือกใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ในการจัดทำบัญชีได้เช่นกัน มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีการและการเปิดเผยข้อมูลของผลประโยชน์ของพนักงาน โดยกำหนดให้กิจการต้องรับรู้รายการ ดังนี้

1. หนี้สิน เมื่อพนักงานได้ให้บริการเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของพนักงานที่บริษัทจะจ่ายในอนาคต และ

2. ค่าใช้จ่าย เมื่อกิจการได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เกิดจากการให้บริการของพนักงานเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของพนักงาน

ยกเว้นรายการผลประโยชน์ของพนักงานในรูปตราสารทุนของกิจการ ที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 2 เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ กรณีการจัดทำบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงานของพนักงาน ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 26 เรื่องการบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงานแทน

ผลประโยชน์ของพนักงาน (Employee Benefits) หมายถึง สิ่งตอบแทนทุกรูปแบบที่กิจการให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับการได้รับบริการจากพนักงาน ซึ่งรวมถึง ผลประโยชน์ที่ให้อย่างใดข้อกำหนด

ทางกฎหมาย ผลประโยชน์ที่ให้อยู่ใต้โครงการหรือข้อตกลงเป็นทางการระหว่างกิจการกับพนักงาน และผลประโยชน์ที่เกิดจากการปฏิบัติอย่างไม่เป็นทางการ โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน หมายถึง ผลประโยชน์ของพนักงานที่คาดว่าจะจ่ายชำระทั้งจำนวนก่อน 12 เดือนหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่พนักงานได้ให้บริการ เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เงินที่จ่ายสำหรับการลาหยุดพักผ่อนประจำปีและการลาป่วย ส่วนแบ่งกำไรและโบนัส และผลประโยชน์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้แก่พนักงานปัจจุบัน เช่น ค่ารักษาพยาบาล และค่าที่พักอาศัย เป็นต้น

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

ให้รับรู้ภาระผูกพันและต้นทุนผลประโยชน์ของพนักงาน เมื่อพนักงานได้ให้บริการ แลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์นั้น โดยรับรู้จำนวนเงินที่ไม่คิดลด และไม่ต้องใช้ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

การเปิดเผยข้อมูล

ไม่ได้กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานเป็นการเฉพาะ แต่กิจการอาจต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานตามที่กำหนดโดยมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น

2. ผลประโยชน์หลังออกจากงาน หมายถึง ผลประโยชน์ของพนักงานที่มีการจ่ายหลังจากการจ้างงานสิ้นสุดลง รวมถึงผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน เช่น บำนาญ และการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน เป็นต้น

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

1. ให้รับรู้ทั้งภาระผูกพันทางกฎหมายและภาระผูกพันจากการอนุমানอื่นๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานของกิจการ
2. ใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณไว้เพื่อวัดมูลค่าภาระผูกพันและต้นทุน
3. จัดสรรผลประโยชน์ให้ปีที่ให้บริการตามสูตรคำนวณผลประโยชน์ของโครงการ
4. ใช้ข้อสมมติจากการประมาณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย
5. กำหนดอัตราคิดลดโดยอ้างอิงกับอัตราผลตอบแทนในตลาดของหุ้นกู้ภาคเอกชนที่ได้รับการจัดอันดับอยู่ในระดับดี ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

การเปิดเผยข้อมูล

กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินลักษณะโครงการผลประโยชน์และผลกระทบทางการเงินของการเปลี่ยนแปลงของโครงการ

3. ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน หมายถึง ผลประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ต้องจ่ายจากการทำงานระยะเวลานาน และผลประโยชน์ที่จ่ายสำหรับการหยุดงาน เช่น สิทธิการลาป่วย ลาศึกษาต่อ และผลประโยชน์จากการทำงานครบ 25 ปี หรือ 50 ปี เป็นต้น

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

1. จำนวนที่จะรับรู้เป็นหนี้สินต้องเป็นยอดรวมสุทธิของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หักด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ (ถ้ามี) ซึ่งจะใช้ในการชำระภาระผูกพันโดยตรง
2. รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้จากยอดรวมสุทธิของต้นทุนบริการปัจจุบัน ต้นทุนดอกเบี้ย ผลตอบแทนที่คาดไว้จากสินทรัพย์โครงการและจากสิทธิที่จะรับชดเชยที่รับรู้เป็น

สินทรัพย์ ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ต้นทุนบริการในอดีต และผลกระทบจากการลดขนาดโครงการลงหรือชำระผลประโยชน์

การเปิดเผยข้อมูล

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานโดยเฉพาะ แต่กิจการอาจต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวอื่น ตามที่กำหนดโดยมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น

4. ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง หมายถึง ผลประโยชน์ที่จ่ายเมื่อเลิกจ้างก่อนกำหนด เช่น จ่ายให้พนักงานก่อนเกษียณอายุ หรือ พนักงานสมัครใจลาออกเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ เป็นต้น

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

ให้รับรู้ภาระผูกพันและต้นทุนผลประโยชน์ของพนักงาน เมื่อกิจการมีภาระผูกพันข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

1. ยกเลิกการจ้างพนักงานหรือกลุ่มของพนักงานก่อนวันเกษียณตามปกติ
2. ให้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างซึ่งเป็นผลมาจากการให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการออกจากงานโดยสมัครใจ

การวัดมูลค่าผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง หากระยะเวลาครบกำหนดการจ่ายมากกว่า 12 เดือน หลังจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ให้กิจการคิดลดผลประโยชน์ดังกล่าวด้วย

การเปิดเผยข้อมูล

หากมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจำนวนพนักงานที่จะรับข้อเสนอผลประโยชน์ เมื่อเลิกจ้าง จะทำให้เกิดหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ยกเว้นว่าระดับความเป็นไปได้ที่จะต้องจ่ายเงินออกไปเพื่อชำระผลประโยชน์เป็นไปได้อย่าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Prakobsaeng (2012) ได้ศึกษาเรื่องแนวปฏิบัติของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ผลการวิจัยพบว่า บริษัทจดทะเบียนฯ ร้อยละ 88.57 เลือกวิธีรับรู้ที่เร็วกว่า และในการเลือกเปิดเผยข้อมูล พบว่า บริษัทจดทะเบียนฯ ร้อยละ 45.71 เลือกที่จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน และการเลือกวิธีปฏิบัติไม่ได้ขึ้นอยู่กับกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นการเลือกวิธีปฏิบัติในการรับรู้ผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเท่านั้นที่ขึ้นอยู่กับกลุ่มอุตสาหกรรม และการเลือกวิธีปฏิบัติไม่ได้ขึ้นอยู่กับบริษัทสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนฯ

Jarikpakorn (2013) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ทุกประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นวัตถุประสงค์และขอบเขต มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในเรื่องการรับรู้หนี้สิน ส่วนประเด็นการรับรู้รายการและการวัดมูลค่า มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในเรื่องสมมติฐานในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับประเด็นการบัญชีผลประโยชน์ของพนักงาน มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในเรื่องความหมายของผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก

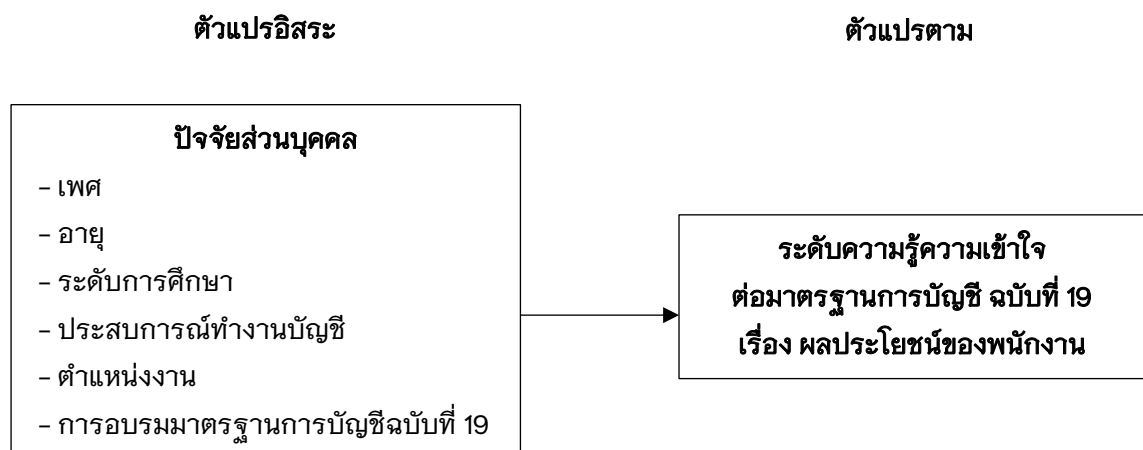
คณิตศาสตร์ประกันภัย และประเด็นการเปิดเผยข้อมูล มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลโครงการผลประโยชน์

Rungrueng (2014) ได้ศึกษาเรื่องความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้องในเรื่องวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการบัญชี คือ เพื่อกำหนดวิธีการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลของผลประโยชน์พนักงาน สำหรับเรื่องที่เข้าใจน้อยที่สุด คือ วิธีรับรู้ผลประโยชน์พนักงานระยะสั้นประเภทโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีปัญหาในทางปฏิบัติเนื่องจากผู้มีความรู้มีน้อย และต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนมากในการคำนวณมูลค่าผลประโยชน์พนักงาน นอกจากนี้ยังพบว่าประสบการณ์ทำงานมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

Thasi, Phungphosop and Benjawong (2016) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการบัญชีและด้านการบัญชีผลประโยชน์พนักงาน มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักบัญชีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน การรับรู้ข่าวสารที่ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานภาพและตำแหน่งงานต่างกันมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยในอดีตเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน จึงได้กรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดมีตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานบัญชี ตำแหน่งงาน และการอบรมมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 ตัวแปรตาม คือ ระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

ระเบียบวิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดสงขลา โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานบัญชี ตำแหน่งงาน และการอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน และส่วนที่ 2 คือ คำถามเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 มีจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการบัญชี 2) ด้านขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี 3) ด้านการรับรู้รายการและการวัดมูลค่า 4) ด้านการเปิดเผยข้อมูล และ 5) ด้านบัญชีผลประโยชน์ของพนักงาน โดยเป็นคำถามให้เลือกตอบว่าถูกหรือไม่ถูก เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้ (Kitpredabrisuth, 2010)

ตอบถูก ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 1

ตอบไม่ถูก ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 0

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดเตรียมแบบสอบถามและทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ให้กับผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชี จังหวัดสงขลา ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ 2563

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาครบตามจำนวน และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน และสถิติเชิงอนุมาน คือไคสแควร์ (Chi – square) เพื่อใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีกับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

ทั้งนี้การแปลผลค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจ (Kitpredabrisuth, 2010) เป็นดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับความรู้ความเข้าใจ	
80.00 – 100.00	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด
70.00 – 79.99	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก
60.00 – 69.99	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
50.00 – 59.99	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย
00.00 – 49.99	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.30) มีอายุ 26-30 ปี (ร้อยละ 46.40) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 79.40) มีประสบการณ์ทำงานบัญชี 2-5 ปี (ร้อยละ 38.90) มีตำแหน่งงานนักบัญชีปฏิบัติงานด้านบัญชี (ร้อยละ 53.20) และเคยอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน (ร้อยละ 59.80)

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ในสำนักงานบัญชี จังหวัดสงขลา

ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน	ค่าตอบถูก ร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ	ลำดับ
ด้านวัตถุประสงค์			
1. การรับรู้หนี้สิน	87.63	มากที่สุด	
2. การรับรู้ค่าใช้จ่าย	81.44	มากที่สุด	
ภาพรวม	84.54	มากที่สุด	1
ด้านขอบเขต			
3. การจัดทำบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจางาน	37.11	น้อยที่สุด	
4. ผลประโยชน์ของพนักงานในรูปตราสารทุนของกิจการ	73.20	มาก	
5. หนี้สินที่เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโครงการผลประโยชน์	30.93	น้อยที่สุด	
ภาพรวม	47.10	น้อยที่สุด	5
ด้านการรับรู้รายการและการวัดมูลค่า			
6. การรับรู้ผลประโยชน์ระยะสั้น	71.13	มาก	
7. การรายงานที่ได้รับคำตอบแทนชนิดสะสมได้	68.04	ปานกลาง	
8. การรายงานที่ได้รับคำตอบแทนชนิดสะสมไม่ได้	70.10	มาก	
9. ส่วนแบ่งกำไรและโบนัส	73.20	มาก	
10. โครงการสมทบเงินที่ครบกำหนดภายใน 1 ปี	64.95	ปานกลาง	
11. โครงการผลประโยชน์ ใช้วิธีคิดลดเพื่อวัดมูลค่า	76.29	มาก	
12. วิธีกำหนดมูลค่าจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	79.38	มาก	
13. ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	75.26	มาก	
14. การกำหนดอัตราคิดลด	69.07	ปานกลาง	
15. สมมติฐานในการประมาณการต้องเป็นกลางและสอดคล้อง	78.35	มาก	
16. การให้ผู้เชี่ยวชาญทางคณิตศาสตร์ประกันภัย	76.29	มาก	
17. ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	27.84	น้อยที่สุด	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน	ค่าตอบถูกร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ	ลำดับ
18. ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง	72.16	มาก	
19. ผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	85.57	มากที่สุด	
ภาพรวม	70.55	มาก	3
ด้านการเปิดเผยข้อมูล			
20. ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน	81.44	มากที่สุด	
21. ผลประโยชน์โครงการสมทบเงิน	20.62	น้อยที่สุด	
22. ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	74.23	มาก	
23. ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	69.07	ปานกลาง	
24. ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง	79.38	มาก	
ภาพรวม	64.95	ปานกลาง	4
ด้านบัญชีผลประโยชน์ของพนักงาน			
25. ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	65.98	ปานกลาง	
26. ต้นทุนดอกเบี้ย	77.32	มาก	
27. ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจริงจากสินทรัพย์โครงการ	75.26	มาก	
28. จำนวนตัดบัญชีต้นทุนบริการในอดีตที่ยังไม่รับรู้	80.41	มากที่สุด	
29. สิทธิในการกลางานระยะสั้นที่ได้รับค่าตอบแทน	83.51	มากที่สุด	
30. ผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์	81.44	มากที่สุด	
ภาพรวม	77.32	มาก	2
ภาพรวมของทุกด้าน	68.89	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 68.89)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการบัญชี ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 84.54) และเมื่อพิจารณาหัวข้อเรื่อง พบว่า เรื่องรับรู้หนี้สินเมื่อพนักงานได้ให้บริการเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของพนักงานที่บริษัทจะจ่ายในอนาคต และเรื่องรับรู้ค่าใช้จ่ายเมื่อได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เกิดจากการให้บริการของพนักงานเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของพนักงาน ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านบัญชีผลประโยชน์ของพนักงาน ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 77.32) และเมื่อพิจารณาหัวข้อเรื่อง พบว่า เรื่องสิทธิในการกลางานระยะสั้นที่ได้รับค่าตอบแทนมี 2 ประเภท คือ ชนิดสะสมและชนิดไม่สะสม มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับรองลงมา คือ เรื่องผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์

ประกันภัย คือ ผลกำไรขาดทุนที่เกิดจากข้อสมมติที่นักคณิตศาสตร์ประกันภัยใช้ประมาณการภาระหนี้สินโครงการผลประโยชน์กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ส่วนอันดับสุดท้าย คือ เรื่องต้นทุนบริการในปัจจุบัน เกิดจากการใช้วิธีการกำหนดมูลค่าจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการรับรู้รายการและการวัดมูลค่า ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70.55) และเมื่อพิจารณาหัวข้อเรื่อง พบว่า เรื่องผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานจะรับรู้เป็นหนี้สินเป็นยอดรวมสุทธิของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน หักด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านการเปิดเผยข้อมูล ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 64.95) และเมื่อพิจารณาหัวข้อเรื่อง พบว่า เรื่องผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน ไม่ได้กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานโดยเฉพาะ แต่มาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นๆ อาจกำหนดให้เปิดเผย มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องผลประโยชน์หลังออกจากงานโครงการสมทบเงิน กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 47.10) และเมื่อพิจารณาหัวข้อเรื่อง พบว่า เรื่องผลประโยชน์ของพนักงานในรูป ธุรสารทุนของกิจการ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องการจัดทำบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงานของพนักงาน ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 26 และเรื่องหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโครงการผลประโยชน์ของกลุ่มนายจ้าง ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 37 ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19	ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์ (X^2)					การอบรมมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19
	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	ประสบการณ์ทำงานบัญชี	ตำแหน่งงาน	
ด้านวัตถุประสงค์	0.762	0.822	0.611	0.683	0.404	0.579
ด้านขอบเขต	0.887	0.849	0.069	0.835	0.166	0.681
ด้านรับรู้รายการและการวัดมูลค่า	0.614	0.473	0.109	0.081	0.120	0.739
ด้านการเปิดเผยข้อมูล	0.582	0.852	0.952	0.082	0.049*	0.478
ด้านผลประโยชน์ของพนักงาน	0.725	0.640	0.037*	0.135	0.665	0.778

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชี ได้แก่ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 ในด้านการบัญชีผลประโยชน์ของพนักงานแตกต่างกัน ซึ่งพบว่า ผู้ทำบัญชีที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจในด้านนี้มากกว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับอื่น และผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 ในด้านการเปิดเผยข้อมูลแตกต่างกัน ซึ่งพบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งงานนักบัญชีปฏิบัติงานด้านบัญชี มีความรู้ความเข้าใจในด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีตำแหน่งงานอื่น

สรุปและอภิปรายผล

1. ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน ในสำนักงานบัญชี จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thasi, Phungphosop and Benjawong (2016) ที่พบว่า นักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ยังมีความซับซ้อน เนื่องจากหลักเกณฑ์ในการคำนวณยังมีความแตกต่างกันในรายละเอียดปลีกย่อย (Prakobsaeng, 2012) ความยุ่งยากของการปฏิบัติยังครอบคลุมถึงประเด็นการรับรู้รายการและการวัดมูลค่า เช่น เรื่องผลประโยชน์ระยะยาวอื่นที่ต้องรับรู้เป็นหนี้สินด้วยยอดรวมสุทธิของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันหักด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ เป็นต้น รวมถึงประเด็นการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงาน ซึ่งกิจการต้องเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินลักษณะของโครงการผลประโยชน์และผลกระทบทางการเงินของการเปลี่ยนแปลงของโครงการได้ หรือในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลผลประโยชน์ระยะสั้นและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ที่มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้กำหนดมาโดยเฉพาะ แต่กิจการอาจต้องเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดโดยมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น เป็นต้น ประกอบกับงานวิจัยของ Rungrueng (2014) ที่พบว่า ผู้มีความรู้ในวิธีปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้น้อย และมีความยุ่งยากในทางปฏิบัติจริง เพราะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของพนักงานค่อนข้างมาก เพื่อใช้ประกอบการคำนวณมูลค่าผลประโยชน์ของพนักงานในแต่ละประเภท

2. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชี ได้แก่ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 กล่าวคือ ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 แตกต่างกัน โดยพบว่า ผู้ทำบัญชีที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจในด้านการบัญชีผลประโยชน์ของพนักงานมากกว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เนื่องจากในระดับการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลให้เนื้อหาในการเรียนรู้ต่างกันด้วย ซึ่งเป็นไปได้ว่า เนื้อหาในการเรียนระดับปริญญาตรีได้ครอบคลุมส่วนของเรื่องมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 โดยเฉพาะด้านการบัญชีผลประโยชน์ของพนักงาน มากกว่าการศึกษาระดับอื่น และผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 แตกต่างกันด้วย โดยพบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งงานเป็นนักปฏิบัติงานด้านบัญชี มีความรู้ความเข้าใจในด้านการเปิดเผยข้อมูล

มากกว่าผู้ที่มีตำแหน่งงานอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thasi, Phungphosop and Benjawong (2016) ที่พบว่า นักบัญชีที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีตำแหน่งงานปฏิบัติงานด้านบัญชีต้องคอยติดตามการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีอยู่เสมอ เพราะต้องใช้ข้อมูลดังกล่าวในการบันทึกบัญชีและการรายงานทางการเงินของกิจการ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งนี้

1. ด้านหน่วยงานทางวิชาชีพบัญชี เช่น สภาวิชาชีพบัญชี สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 ให้มีความเหมาะสมกับกิจการในประเทศไทย โดยเฉพาะกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ยังมีความซับซ้อนและมีความยุ่งยากในทางปฏิบัติจริง

2. ด้านองค์กร สามารถนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เช่น จัดให้มีการอบรมและให้ความรู้ทั้งผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชี รวมถึงเจ้าของกิจการ เพื่อให้มีความเข้าใจไปในแนวทางเดียวกัน และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะเรื่องขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงาน

3. ด้านผู้ทำบัญชี ควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถของตนเอง และเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ อันส่งผลให้ข้อมูลในรายงานทางการเงินน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็น การกำหนดประเด็นหัวข้อหลัก ๆ เท่านั้น คือ เรื่องวัตถุประสงค์ ขอบเขต การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า การเปิดเผยข้อมูล และการบัญชีผลประโยชน์ของพนักงาน การวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาความรู้ความเข้าใจให้ครอบคลุมถึงรายละเอียดของเนื้อหาในมาตรฐานการบัญชี เพื่อให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น เรื่องผลประโยชน์ระยะสั้นสำหรับพนักงาน เรื่องผลประโยชน์หลังออกจากงาน เรื่องผลประโยชน์ระยะยาวอื่น และเรื่องผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชี สำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะในภาคใต้ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Federation of Accounting Professions. (2019). *Thai Accounting Standard No.19 Employee Benefits*. Retrieved December 22, 2019, from [http://www.tfac.or.th/Article/Detail/119612/TAS_19_revised_2562%20\(3\).pdf](http://www.tfac.or.th/Article/Detail/119612/TAS_19_revised_2562%20(3).pdf)
- Jarikpakorn, W. (2013). *Knowledge and Understanding of Assistant Auditors on Thai Accounting Standard No.19 Employee Benefits (Master's thesis)*. Chiang Mai: Chiang Mai University.

- Kitpredabrisuth, B. (2010). *Techniques for Creating Instruments and Collecting Information for Research* (7th ed.). Bangkok: Sriananta Printing.
- Prakobsaeng, K. (2012). *Practices of Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand, in Compliance with Accounting Standard 19: Employee Benefits* (Master's thesis). Bangkok: Dhurakij Pundit University.
- Rungrueng, H. (2014). *Understanding of Auditors in Bangkok on Thai Accounting Standard No.19 Employee Benefits (Article)*. Bangkok: Sripatum University.
- Thanakornkitkul, V. & Sathornkit, Ch. (2011). *The Effect of New Accounting Standards on Financial Statements*. Retrieved December 22, 2019, from http://www.bot.or.th/Thai/Statistics/Articles/Doc_Lib_statisticsHorizon/
- Thasi, J., Phungphosop, S. & Benjawong, J. (2016). *Knowledge and Understanding of Accountants towards Accounting Standard Issue 19: Employee Benefits in Bangkok Area* (Master's thesis). Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University.
- Tummanon, V. (2014). *Update Thai Financial Reporting Standards for Non-Publicly Accountable Entities (NPAEs)* (2nd ed.). Bangkok: Chanphim.
- Tummanon, V. & Tantiprabha, W. (2011). The Impact of Applying TAS 19 for Employee Benefits on Financial Statements for an Accounting Period 2011. *Journal of Accounting Profession*. 7(20), 22-49.